VINDICIÆ DOCTRINÆ MAJORUM SCHOLÆ PARISIENSIS,

Seu

Conſtans & perpetua Scholæ Pariſienſis Doctrina de Authoritate & infallibilitate Eccleſiæ in rebus Fidei & Morum.

Contra

Defenſores Monarchiæ univerſalis & abſolutæ Curiæ Romanæ.

Authore EDMUNDO RICHERIO Doctore ac Socio Sorbonico.

Acceſſerunt Notæ in Cenſuram Hungaricam quatuor Propoſitionum Cleri Gallicani.

Acceſſit etiam Summa eorum quæ acta ſunt Pariſiis in Diſputationibus Capituli Generalis Dominicanorum, die 26. Maii. 1611.

Quod invenerunt in Eccleſiâ, tenuerunt; Quod didicerunt docuerunt; Quod à Patribus acceperunt, hoc filiis tradiderunt. S. Aug. lib. 2. contra Julianum cap. 10.

COLONIÆ,
Apud BALTHASARUM AB EGMOND & Socios. cIↄ Iↄ c LXXXIII.

Digitized by Google

INTERROGA MAJORES TUOS, ET DICENT TIBI.

Deuteron. 32. v. 7.

Digitized by Google

EDMUNDUS RICHERIUS
Doctor Pariſienſis,

Lectori ſtudioſo veritatis juſti Regiminis Eccleſiæ, Salutem & felicitatem æternam precatur.

LECTOR BENEVOLE,

QUando tanta eſt hujus ſeculi, ad nova quæque prurientis iniquitas, ut nemini fas ſit de antiquis moribus & Inſtitutis hiſcere: Idque adeo, ut Capitali etiam crimini Richerio datum ſit, quod antiquam Scholæ Pariſienſis Doctrinam tum redivivam excitaſſet, cum id omnium maxime pro aſſerenda Veritate, & Chriſtianæ Reipublicæ bono erat neceſſarium. Dehinc vero Cardinalis Perronius eidem in Conventu trium Ordinum Regni Galliarum anno 1615. grandi vitio dederit, quod Joannis Gerſonii Doctoris chriſtianiſſimi opera, de integro novis typis excudi procuraſſet anno 1606. Et demum poſt innumeras ſtrophas, cavillationes, & vexationes in caput Richerii confertas, cum publica teſtificatione Libellum ſuum de Eccleſiaſtica & Politica Poteſtate, Eccleſiæ Catholicæ Apoſtolicæ & Romanæ Judicio ſubjeciſſet; ac ſe nullo unquam alio animo, propoſito, conſilio, aut cujus-

Digitized by Google

quam hortatu vel ſuaſione animum ad ſcribendum appuliſſe declaraſſet; quam ut demonſtraret quænam eſſent Principia Doctrinæ Majorum Scholæ Pariſienſis. Equidem Curiæ Romanæ Principes hanc clauſulam Declarationis editæ à Richerio, haud aliter quam ſchiſmaticam aut hæreticam, ſi Deo placet, repudiarunt. Ex quo intellexi Curiam Romanam, ut ſuum abſolutum dominatum altius in hominum animos defigat, conſtituiſſe omnem Doctrinæ Majorum Scholæ Sorbonicæ memoriam ex hominum animis obliterare: Ita ut deinceps nemo audeat de Juſto Eccleſiæ regimine & independenti Auctoritate Poteſtatum ſeculi verba facere: quin continuo tanquam hæreticus aut ſchiſmaticus vapulet. Quæ cum apud me attentius reputarem, memor hujus Divinæ vocis, *Audi fili mi diſciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuæ, ut addatur gratia capiti tuo & torques collo tuo*, cap. 1. Proverb. Et cap. 4. *Tene diſciplinam ne dimittas eam, cuſtodi illam quia ipſa eſt vita tua.* Et cap. 22. *Ne transgrediaris terminos antiquos quos poſuerunt patres tui.* Item Eccleſiaſtis 10. *Qui diſſipat ſæpem mordebit eum coluber.* Et Galatarum 5. *Vos in libertatem vocati eſtis fratres; tantum ne libertatem in occaſionem detis carnis, ſed per charitatem ſpiritus ſervite invicem.* Et primæ Petri cap. 2. *Quaſi liberi, & non quaſi vela-*

velamen habentes malitiæ, libertatem; ſed ſicut ſervi Dei.

Hæc, inquam, attentius apud me reputans, poſt varias lucubrationes pro defenſione Libelli de Eccleſiaſtica & Politica Poteſtate à me conſcriptas, tandem induxi animum ea omnia in unum volumen colligere & compingere quæ partim à Schola Pariſienſi, partim à nonnullis ſingularibus Doctoribus ejuſdem Scholæ ſcripta ſunt, pro Vindiciis Juſti Regiminis Chriſtianæ Reipublicæ, & regendis finibus utriusque Poteſtatis: quo in poſterum nullus in dubium revocare poſſit, quænam eſſet Doctrina Majorum Scholæ Pariſienſis.

Has autem Vindicias in Quatuor Libros diſtribuemus: quorum Primus aliquot Decreta Facultatis Theologiæ Pariſienſis complectetur: & reliqui Tres Libri poterunt eſſe inſtar Commentarii in illa Decreta, ut cognoſcatur quænam ſit avita Scholæ Sorbonicæ Doctrina de utraque Poteſtate. Secundus Liber continebit aliquot opuſcula Doctorum Sorbonicorum, qui pro Philippo Pulchro Rege Franciæ, adverſus uſurpationes Bonifacii VIII. lucubrarunt; in quorum fronte Ægidium Romanum Bituricenſem Archiepiſcopum, & Philippi Pulchri Præceptorem edidimus: deinde doctiſſimus Tractatus de Poteſtate Regia & Papali ſuccedit, cujus auctor eſt Joannes Surdi, cognomento

 de

Digitized by Google

de Pariſiis Ordinis Dominicanorum: Et hunc Librum finient duo Doctores Anonymi, qui eodem tempore pro Rege Franciæ ſcripſerunt. Tertius Liber ea exhibebit quæ Cardinalis Alliacenus & Joannes Gerſonius emiſerunt in lucem, tempore primi Concilii Piſani & Synodi Conſtantienſis. Quartus demum continet quæ Jacobus Almainus & Joannes Major pro Ludovico XII. adverſus abſoluta Imperia Julii II. & Cajetani ſcriptiones ediderunt.

Digitized by Google

VINDICIÆ DOCTRINÆ MAJORUM SCHOLÆ PARISIENSIS

Pro regendis finibus utriuſque Poteſtatis.

LIBER PRIMUS

DECRETA SCHOLÆ PARISIENSIS CONTINENS.

Digitized by Google

Digitized by Google

VINDICIÆ DOCTRINÆ MAJORUM SCHOLÆ PARISIENSIS

Pro regendis finibus utriuſque Poteſtatis.

LIBER PRIMVS

Decreta Scholæ Pariſienſis continens.

IN nomine Domini, Amen. Univerſis præſens publicum Inſtrumentum inſpecturis, pateat evidenter: Ex anno ejuſdem Domini milleſimo quadringenteſimo octavo more Gallicano, indictione ſecunda, menſis Januarii die ſecunda, ab electione Petri de Luna ultimo in Papam electi, qui dudùm Benedictus tertius decimus nuncupatur, anno decimo quinto, in Congregatione venerabilium & circumſpectorum Virorum, Dominorum & Magiſtrorum Sacræ Facultatis Theologiæ ſtudii Pariſienſis, in Aula Collegii Theologorum de Navarra multùm ſolemniter congregatorum, & more ſolito dictæ Facultatis Theologicæ congregationem ibidem celebrantium, de mandato Reverendi Patris Domini Cancellarii Pariſienſis, tam Regentium quàm non Regentium, & Religioſorum, ac Secularium ad infraſcripta ibidem vocatorum; ſpecialiter propter hoc perſonaliter conſtitutus præfatus Dominus Cancellarius Pariſienſis, dicens & proponens quod Frater Joannes de Gorello Or-

Digitized by Google

dinis Fratrum Minorum, Licentiatus in Theologia, poſt Veſperias ſuas fuerat delatus apud ipſum, & Conſequenter apud dictam Facultatem Theologiæ, tanquàm dixiſſet ea quæ ſequuntur, ſicut etiam ſcripta ſua exhibita de propria manu ſonare videbantur, formam quæ ſequitur continentia.

I. Quod Sacramentum pœnitentiæ nihil agit in habente gratiam virtute Sacramenti: fundatur, quia Sacramentum pœnitentiæ non reſpicit principaliter niſi expulſionem culpæ.

II. Quod debitè confeſſus non poſſit obligari ut iterum confiteatur eadem peccata, & hoc ex radice præcedentis dicti.

III. Curatis non competit (ut tales ſunt) prædicare, confeſſare, extremam unctionem dare, ſepulturas dare, decimas recipere: fundatur in hoc, quod Curati non ſint de inſtitutione Chriſti & Eccleſiæ primaria, ſed per Dionyſium Papam fuerunt ordinati. Item: quia ſtat, Curatos eſſe qui non erunt ſacerdotes. Item: quia locus parrochialis non eſt ille quem elegit Dominus, & cæteri, ſecundum figuram antiquæ legis, alioquin deberet illic comedi, & cætera.

IV. Fratribus competit principaliùs vel eſſentialiùs prædicare, & Confeſſiones audire quàm Curatis: fundatur, quia Fratribus competit ex Regula, & hoc eſt principaliùs, vel eſſentialiùs quam ex ſtatuto Dionyſii. Item: quia ſtat, quod non ſint ſacerdotes. Item: quià hæc auctoritas, *agnoſce vultum pecoris tui*, non intelligitur de Confeſſione.

V. Curatis habentibus ſufficienter aliundè, non licet recipere Decimas ad uſum proprium, imò ſacrilegium committerent.

Quæ Propoſitiones ſeu dicta, pluries per Deputatos ejuſdem Facultatis diligenter examinata, judicabantur eſſe reparanda, præſertim cum Dominus Rector & multi de Univerſitate talem reparationem requiſiſſent in præſentia dictæ Facultatis.

Tandem præfatus Dominus Cancellarius ex matura, diligenti, ac concordi deliberatione Magiſtrorum dictæ Facultatis, tam Regentium quàm non Regentium, & tam Secularium quàm Religioſorum præhabita, CONCLUSIT, quod prædictus Frater Joannes de Gorello Ordinis Fratrum Minorum, qui tunc & aliàs auditus fuit ad longum, & cujus intentio ſcita fuerat, qui etiam ſubmiſerat ſe dictæ Facultati Theologiæ, diceret in die Aulæ ſuæ ante receptionem bireti, ſub hac forma. Ex Veſperiis meis, quidam fuerunt ſcandalizati, ſicut mihi ſignificatum eſt per matrem meam Facultatem Theologiæ, tanquam

quam intellexerint quod voluerim inter alia detrahere ſtatui Dominorum Curatorum, & quorundam aliorum Eccleſiaſticorum; propterea volens, quantum in me eſt, tollere omne ſcandalum, & eſſe filius obedientiæ, & pacis, & aſſertor veritatis, DICO nunc ex ordinatione ejuſdem matris meæ, & ultronea voluntate, veritates quæ ſequuntur.

I. Domini Curati ſunt in Eccleſia minores Prælati, & HIERARCHÆ, ex primaria inſtitutione Chriſti; quibus competit ex ſtatu jus prædicandi, jus confeſſiones audiendi, jus Sacramenta Eccleſiaſtica ſecundum exigentiam ſui ſtatus parrochianorum miniſtrandi, jus ſepulturas dandi, jus inſuper decimas, & alia jura parochialia recipiendi.

Item, quod jus prædicandi & jus confeſſandi competunt Prælatis & Curatis principaliter, & eſſentialiter; & Mendicantibus de per accidens, ex privilegio, quoniam ſunt introducti, vel admiſſi ex commiſſione & beneplacito Dominorum Prælatorum.

III. Item, quod eadem peccata poſſunt licitè & meritoriè pluries confiteri in multis caſibus, & quod virtute ſancti Sacramenti poterit eis prodeſſe quælibet talis reiterata confeſſio.

IV. Quod iſta auctoritas, *agnoſce vultum pecoris tui*, benè & aptè intelligitur de cognitione in foro pœnitentiæ.

V. Quod locus parrochialis eſt congruus & ordinarius ut Sacramenta Eccleſiaſtica recipiantur in eo.

VI. Dum poſui quod Curatis habentibus ſufficienter unde viverent aliundè quam de decimis, non licet recipere decimas ad uſum proprium, imò ſacrilegium committerent; nolui per hoc dare occaſionem Laicis vel aliis quominus decimas ſolverent: ſed volui condemnari abuſus, & non juri Dominorum Curatorum detrahere ſuper receptione & uſu licito decimarum: ſicut arbitror ſanctos Doctores quos allegavi; intelligere voluiſſe. DENIQUE ſi aliqua protulerim vel ſcripſerim quæ videantur prædictis contraria, vel quæ aliter acceptari ſint; nolo in iis ſtare, ſed volo & ſupplico haberi pro non dictis vel ſcriptis, & alia quæcunque quæ viderentur præbere occaſionem ſcandali vel erroris. De & ſuper qua concluſione, per dictum Dominum Cancellarium facta, & per dictum Fratrem Joannem de Gorello Licentiatum acceptata, idem Dominus Cancellarius petiit à me Notario publico ſubſcripto ſibi fieri & confici publicum Inſtrumentum, unum, aut plura; præſentibus ad hæc venerabilibus & circumſpectis viris Dominis & Magiſtris Petro Ubart, Gauffrido Lata-

che, Guillelmo de Beuilla, Joanne d'Acheri, Joanne Mathee, Mathæo Roedes, Jordano Morin, & Ioanne de Vameſnillo, nec non venerabilibus & religioſis Viris Dominis & Magiſtris Armelfo de Fonte Ordinis Fratrum Minorum, Richardo Generali ejuſdem Ordinis Fratrum Minorum, ac Guillelmo de Sanctis Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Auguſtini, & Iacobo de Liſſodio ejuſdem Ordinis, omnibus Sacræ Theologiæ Profeſſoribus Teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter & rogatis. ET EGO Ioannes Maneyon Pariſienſis publicus, auctoritate Apoſtolica, Notarius, principaliſque Bidellus Facultatis Theologiæ ſtudii Pariſienſis: Quia præmiſſæ Concluſioni, ſic per Reverendum Patrem Dominum Cancellarium Pariſienſem factæ, ac omnibus aliis & ſingulis, dum, ut ſuprà ſcribuntur, agerentur & fierent, unà cum prænominatis Teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri, vidi & audivi. IDCIRCO huic præſenti publico Inſtrumento manu mea ſcripto, ſignum meum ſolitum appoſui in teſtimonium veritatis præmiſſorum requiſitus.

HUjus autem Cenſuræ Facultatis, Gerſonius lib. de Poteſtate Eccleſiaſtica conſideratione XII. ſub finem meminit, ubi docet *Curatos eſſe Hierarchas, atque vocem definitivam in Conciliis Eccleſiæ cum Epiſcopis habere*: eam verò ſigillatim explicat in Sermone ubi agit de bulla Mendicantium.

Porro in eodem Codice pergameni folio nonageſimo quinto, recto & verſo, hæc alia Cenſura *adverſus Magiſtrum Joannem Sarraſin* extat, quam anno 1611. cum libello de Eccleſiaſtica & Politica Poteſtate una cum Articulis Pariſienſibus contra Lutherum edi curavit Richerius.

IN nomine Domini, Amen. Per hoc præſens publicum Inſtrumentum, cunctis pateat evidenter & ſit notum, quod anno ejuſdem Domini milleſimo CCCC^mo XXIX° more Gallicano, indictione octava, menſis Martii die trigeſima & penultima, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri, Domini Martini divina providentia Papæ V. anno XIII°. In Congregatione venerabilium & circumſpectorum Virorum Dominorum & Magiſtrorum Sacræ Theologiæ Facultatis ſtudii Pariſienſis, in Sancto Mathurino multum ſolenniter congregatorum, & more ſolito dictæ Facultatis Theologiæ Congregationem ibidem celebrantium de mandato venerabilis & circum-

cum-
Digitized by Google

cumſpecti viri Magiſtri Petri de Dierreyo dictæ Facultatis Decani, tam Regentium quàm non Regentium, & Religioſorum, ac Secularium, ad infra ſcripta ibidem vocatorum, ſpecialiter propter hoc perſonaliter conſtitutus præfatus Dominus Decanus dicens & proponens, quod Frater Joannes Sarraſin Ordinis Fratrum Prædicatorum Licentiatus in Theologia, poſt Veſperias ſuas, fuerat delatus apud ipſum, & conſequenter apud dictam Facultatem, tanquam dixiſſet ea quæ ſequuntur, ſicut etiam ſcripta exhibita de propria manu, ſonare videbantur, formam quæ ſequitur continentia.

Primo, omnes Poteſtates juriſdictionis Eccleſiæ, aliæ à Papali Poteſtate, ſunt ab ipſo Papa quantum ad inſtitutionem, & collationem.

Secundo, hujuſmodi Poteſtates non ſunt de Iure divino, nec immediate inſtitutæ à Deo.

Tertio, non invenitur Chriſtum tales Poteſtates, ſcilicet alias à Papali, expreſſiſſe, ſed tantum ſupremam, cui commiſit Eccleſiæ fundationem.

Quarto, quandocunque in aliquo Concilio aliqua inſtituuntur, tota auctoritas dans vigorem ſtatutis, in ſolo ſummo reſidet Pontificio.

Quinto, ex textu Euangelii non habetur expreſſe alicui Apoſtolorum, niſi Petro, auctoritatem Iuriſdictionis fuiſſe collatam.

Sexto, dicere inferiorum Prælatorum Poteſtatem Iuriſdictionis, ſive ſint Epiſcopi, ſive Curati, eſſe immediate à Deo, ſicut Poteſtatem Papæ, veritati quodammodo repugnat.

(a) Septimo, ſicut nullus flos, & nulla pullulatio, nec etiam omnes flores, & pullulationes, ſimul poſſunt aliquid in arborem, quia hæc omnia ſunt propter arborem inſtituta, & ab arbore derivata: ſic, omnes aliæ Poteſtates, nihil de Iure poſſunt contra ſummum Sacerdotium. Infra dicitur, quod ſpiritualis Poteſtas eſt ſummus Pontifex, ut recitatur Hugonem de Sancto Victore dixiſſe ſecundo de Sacramentis: ex quo poteſt videri, quod hîc per ſummum Pontificium, ſummus Pontifex intelligatur.

Octavo, ſummus Pontifex canonicam Simoniam à Iure poſitivo prohibitam, non poteſt committere.

Quæ Propoſitiones ſeu dicta, pluries per Deputatos ejuſdem Facul-

(a) Hoc argumentum, verum eſt de Chriſto Domino qui eſt caput eſſentiale Eccleſiæ: nequaquam vero de Petro, qui eſt caput miniſteriale: Itaque, fallit à dicto ſimpliciter, ad dictum ſecundum quid.

tatis diligenter examinata, judicabamus eſſe reparanda: præſertim cum Dominus Rector, & multi de Univerſitate, talem reparationem requiſiiſſent in præſentia dictæ Facultatis. Tandem præfatus Dominus Decanus, ex matura & diligenti ac concordi deliberatione Magiſtrorum dictæ Facultatis, tam Regentium quàm non Regentium, & tam Secularium quàm Religioſorum, præhabita CONCLUSIT, quod prædictus Frater Joannes Sarrazin, Ordinis Fratrum Prædicatorum, qui tunc & alias auditus fuit ad longum, & cujus intentio ſcita fuit, & qui etiam ſe ſubmiſerat dictæ Facultati Theologiæ, diceret in dicta Congregatione, & deinde in Aula Fratris Girardi de Salinis Ordinis Fratrum Minorum, poſt primam quæſtionem expectatoriam, ſub hac forma.

Ex Veſperiis meis quidam fuerunt ſcandalizati, ſicut mihi ſignificatum eſt per matrem meam Facultatem Theologiæ; tanquam intellexerint, quod voluerim inter alia, detrahere poteſtati & Eccleſiæ, & Prælatorum aliorum à ſummo Pontifice, tam majorum quam minorum, & quorumdam aliorum Eccleſiaſticorum: & ſpecialiter occaſione quarumdam Propoſitionum per me in eiſdem Veſperiis meis dictarum: Volens propterea, quantum in me eſt, tollere omne ſcandalum, & eſſe filius obedientiæ, & pacis, & aſſertor veritatis, dico nunc ex ordinatione ejuſdem matris meæ Facultatis Theologiæ, cujus ordinationi, diſpoſitioni, & omnimodæ determinationi me ſubmiſi, & ſubmitto, ac etiam ultronea voluntate veritates quæ ſequuntur.

Prima, omnes Poteſtates juriſdictionis Eccleſiæ, aliæ à Papali poteſtate, ſunt ab ipſo Chriſto, quantum ad inſtitutionem & collationem primariam: à Papa autem & ab Eccleſia, quantum ad limitationem, & diſpenſationem miniſterialem.

Secunda, hujuſmodi Poteſtates ſunt de jure divino, & immediate inſtitutæ à Deo.

Tertia, invenitur in Sacra Scriptura Chriſtum Eccleſiam fundaſſe, & Poteſtates alias à Papali expreſſe ordinaſſe.

Quarta, quandocumque in aliquo Concilio aliqua inſtituuntur, tota auctoritas dans vigorem ſtatutis, reſidet non in ſolo ſummo Pontifice, ſed principaliter in Spiritu ſancto, & Eccleſia Catholica.

Quinta, ex textu Evangelii & doctrina Apoſtolorum habetur expreſſe, Apoſtolis & Diſcipulis à Chriſto miſſis, auctoritatem juriſdictionis fuiſſe collatam.

Sexta,

Digitized by Google

Sexta, dicere inferiorum Prælatorum poteſtatem juriſdictionis, ſive ſint Epiſcopi, ſive ſint Curati, eſſe immediatè à Deo, Euangelicæ & Apoſtolicæ conſonat veritati.

Septima, aliqua poteſtas, ſcilicet poteſtas Eccleſiæ, de jure poteſt aliquid, & in certis caſibus, contra ſummum Pontificem.

Octava, quicumque purus viator, habens uſum rationis, cujuſcumque dignitatis, auctoritatis, aut præeminentiæ, etiamſi Papalis, exiſtat, Simoniam poteſt committere.

Denique, ſi aliqua protulerim vel ſcripſerim, quæ videantur prædictis contraria, vel quæ aliter ſcripta ſint, nolo in eis ſtare, ſed volo & ſupplico haberi pro non dictis vel ſcriptis, & alia quæcumque, quæ viderentur præbere occaſionem ſcandali vel erroris.

Qui quidem Frater Joannes Sarrazin, modo & forma prædictis, omnia & ſingula fecit, dixit, & protulit. Primo, videlicet in dicta Congregatione in Capitulo Sancti Mathurini Pariſiis, ut præfertur, celebrata: præſentibus ibidem venerabilibus & circumſpectis viris, Domino Decano prænominato, ac Magiſtris Joanne de Trecis, Guillelmo de Bomillon, Guillelmo de Sella, Emerico de Bruſſeriis, Rollando Barguenal, Guillelmo Boutitot, Joanne de Vernonne, Remondo de Altoponte, Philippo Bavet, Dionyſio de Sabrevois, Joanne le Gallois, Girardo Gerron, Martino Billery, Joanne Pulchripatris, Joanne de Gondiviller, Thoma Monachi, Rogerio de Gaillon, Joanne Soqueti, Guillelmo Adelie, Joanne Tripier, Joanne Graveſtain, Gaufredo Coclearis, Michaële Langlois, Georgio de Valleſponſa, Roberto de Porta, & Joanne de Queſneyo, Magiſtris in Theologia, tam Secularibus quàm Religioſis, ac Joanne Vacheau principali Bidello ejuſdem Facultatis. Item, eiſdem anno, indictione, menſe, die, & Pontificatu prædictis, dictus Frater Joannes Sarrazin dictas Propoſitiones legit & reparavit modo & forma ſupradictis, in Aula Reverendi Patris Domini Epiſcopi Pariſienſis, poſt primam quæſtionem Magiſterii Fratris Girardi de Salinis ſupradicti, præſentibus dicto Reverendo in Chriſto Patre Domino Epiſcopo Pariſienſi, ac venerabilibus ac circumſpectis viris Magiſtris Petro de Dierreyo Decano ejuſdem Facultatis, Guillelmo Eurardy Rectore Univerſitatis Pariſienſis, Hugone Majoris viceſgerente Cancellarii Eccleſiæ Pariſienſis, Guillelmo de Sella, Joanne Pulchripatris, Rogerio de Gaillon, Joanne Soqueti, Gaufredo Coclearis Magiſtris in Theologia; Laurentio Callot, Petro de la Haſardiere, Guillelmo Hugueti,

gueti, & Guillelmo Candelli, Magiſtris in Artibus, cum pluribus aliis tam Magiſtris, quam Doctoribus, Scholaribus, Baccalaureis: & Secularibus ibidem exiſtentibus: de & ſupra quibus præmiſſis omnibus & ſingulis, dicti Domini Decanus & Rector, & quilibet ipſorum, petierunt, & petiit à me Notario publico ſibi fieri & confici publicum Inſtrumentum, unum vel plura. Acta fuerunt hæc anno, indictione, menſe, die, Pontificatu, & locis prædictis, præſentibus prænominatis Teſtibus, ad præmiſſa vocatis ſpecialiter, & rogatis. Et ego Laurentius Pontrelli Presbyter Curatus Parochialis Eccleſiæ de Annovilla, Rothomagenſis Diœceſis, publicus Apoſtolica & Imperiali auctoritatibus Notarius, præmiſſis omnibus & ſingulis, dum ſic, ut ſuperius ſcripta ſunt, fierent, & agerentur, una cum prænominatis Teſtibus præſens fui, eaque ſic fieri vidi, & audivi: Idcirco huic præſenti publico Inſtrumento aliena manu fideliter ſcripto, me aliis occupato negotiis, ſignum meum publicum appoſui conſuetum, hic me propria manu ſubſcribendo, requiſitus & rogatus in teſtimonium veritatis præmiſſorum.

Signatum, PONTRELLI.

Hoc decretum, confirmatur etiam ſex ſequentibus concluſionibus articulorum ejuſdem Facultatis Pariſienſis contra Lutherum: quibus conſtat Chriſtum Dominum immediate contuliſſe infallibilem auctoritatem decernendi, & excommunicandi, toti Eccleſiæ collectivè ſumptæ, ut per unum exerceretur: ſumma vero totius Iuriſdictionis Eccleſiaſticæ, in facultate excommunicandi conſiſtit, ut omnes Theologi norunt.

ARTICULUS XVIII.

Tenetur & quilibet Chriſtianus firmiter credere unam eſſe in terris Univerſalem Eccleſiam viſibilem, quæ in fide & moribus errare non poteſt: cui omnes fideles, in his quæ ſunt fidei & morum, obedire aſtringuntur.

XIX.

Quod ſi quid in Scripturis Sacris controverſiæ aut dubii oriatur, ad præfatam Eccleſiam definire & determinare ſpectat.

XX.

Eſt & certum, multa eſſe credenda, quæ non ſunt expreſſe & ſpeciatim tradita in Scripturis Sacris: quæ tamen per Traditionem Eccleſiæ ſunt neceſſario recipienda.

Eo-

Digitized by Google

XXI.

Eodem veritatis firmamento recipiendum, poteſtatem Excommunicandi eſſe de Jure Divino immediate à Chriſto Eccleſiæ conceſſam: & ob id magnopere timendas eſſe Cenſuras Eccleſiaſticas.

XXII.

Certum eſt Concilium Generale legitime congregatum Univerſalem repræſentans Eccleſiam, in fidei & morum determinationibus errare non poſſe.

XXIII.

Nec minus certum, unum eſſe de Iure Divino ſummum in Eccleſia Chriſti militante Pontificem: cui omnes Chriſtiani parere tenentur: qui quidem poteſtatem habet & Indulgentias conferendi.

Hic operæpretium eſt notare, in more poſitum eſſe, ut omnes Baccalaurei Facultatis Theologiæ Pariſienſis, tam Seculares quam Regulares, ſolenniter jurent in prædictos Articulos, eoſque propria Syngrapha obſignent: atque inſuper in omnium Diſputationum aut Actorum ſuorum exordio palam & publice profiteantur, ſe Sacrorum Conciliorum Definitionibus, necnon Decretis Sacratiſſimæ Facultatis Theologiæ Pariſienſis, jugiter adhæſuros: quarum Proteſtationum, eximium extat monimentum in Tabulario Facultatis, Anno M. D. VIII. *factum: & à Guidone Rigaudeau, ac Joanne Crozon Notariis publicis obſignatum.*

Tertium Scholæ noſtræ Decretum *adverſus Fratrem Joannem Angeli*, his conceptum verbis, leges in eodem Codice pergameneo, fol. Centeſimo ſexto recto, & verſo.

IN Nomine Domini, Amen. Hujus præſentis publici Inſtrumenti tenore cunctis pateat evidenter, & ſit notum, quod cum apud Almam Theologorum Facultatem Pariſienſem, ex parte Venerabilis Capituli inſignis Eccleſiæ Tornacenſis delatæ & præſentatæ extitiſſent Quatuordecim Propoſitiones tanquam erroneæ, aut in fide male ſonantes in quodam papyri folio redactæ, & ſcriptæ; quas aſſerebat dictum Capitulum fuiſſe in Civitate Tornacenſi publicè in diverſis Prædicationibus ad populum per quendam Fratrem Joannem Angeli Ordinis Fratrum Minorum prædicatas, & aſſertas; ut conſtare dicebat per quandam informationem auctoritate Juſtitiæ factam, prædictæ Facultati ex parte ipſius Capituli cum dictis Propoſitionibus præſentatam, & ſuper illarum Propoſitionum qualificatione nonnulli egregii præfatæ

Facultatis Doctores & Magiſtri, unà cum Decano prædictæ Facultatis ad ipſas Propoſitiones examinandas, & earum veritatem judicandam per ipſam Almam Facultatem electi & deputati fuiſſent, diverſiſque diebus & reïteratis vicibus, tam in domo Domini Decani præfatæ Facultatis, quàm alibi prædicti Doctores & Magiſtri deputati, cum multis & variis argumentationibus & diſcuſſionibus ſuper examine præfatarum Propoſitionum, & earum qualificatione, dictæque Informationis viſitatione congregati extitiſſent, materiaque prædicta in multis Congregationibus prædictæ Facultatis agitata: TANDEM anno Domini milleſimo CCCC. octuageſimo ſecundo, more Gallicano computando, Indictione prima, menſis verò Februarii die quinta, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri, Domini Sixti, Divina providentia Papæ Quarti, anno duodecimo. In mei Notarii publici præfatæ Facultatis Scribæ Teſtiumque infraſcriptorum ad hæc vocatorum præſentia, præfata Alma Theologorum Facultas, apud Sanctum Mathurinum Pariſienſem in loco ſolito, per egregium & doctiſſimum virum Magiſtrum Ioannem Huë Sacræ Theologiæ Profeſſorem, Eccleſiæ Pariſienſis Pœnitentiarium, ac præfatæ Facultatis Decanum, ſolemniter & per juramentum ad qualificandum præfatas Quatuordecim Propoſitiones convocata, & congregata, omnibuſque Magiſtris in magno numero tam Secularibus quàm Religioſis in præfata Congregatione exiſtentibus, unus poſt alium ad longum auditis: PRÆFATA Alma Theologorum Facultàs, poſt omnium & ſingulorum præfatorum Magiſtrorum maturam deliberationem, per organum prænominati Magiſtri Joannis Huë Decani, nemine opponente, prædictas Quatuordecim Propoſitiones modo & forma & prout continetur in quodam papyri folio de verbo ad verbum in prædicta Congregatione pluries lecto, & mihi Notario publico tradito, qualificavit. Cujus papyri folii, dictas Propoſitiones & earum qualificationem continentis, tenor de verbo ad verbum ſequitur & eſt talis. FRATER JOANNES ANGELI Religioſus Fratrum Minorum, in Quadrageſima noviſſima publicè prædicavit Articulos, ſeu Propoſitiones ſequentes, tam in Eccleſia Tornacenſi, quam in Parochialibus Eccleſiis Sanctorum Petri, & Quintini Tornacenſis, Capitulo Eccleſiæ præfatæ Tornacenſis ſubditis, cui Fratres Minores Conventus civitatis Tornacenſis favorem, & aſſiſtentiam omnimodam præbuerunt.

I. Articulus. Fratres Minores præſentati Epiſcopo & admiſſi, ſunt proprii

proprii Sacerdotes & veri Curati, & melius quàm Presbyteri Parochiales; quia facultatem ſuam habent à Summo Pontifice, & dicti Presbyteri ab ipſo Epiſcopo duntaxat. QUICQUID ſit de prima parte, propter æquivocationem iſtius termini *proprii:* DICIT tamen Facultas, quod Propoſitio in ſe, & quoad omnes reliquas partes, & probationem partis ultimæ, in qua dicitur (*ab Epiſcopo duntaxat*). eſt ſcandaloſa, in fide erronea, Hierarchici Ordinis deſtructiva, & pro conſervatione ejuſdem Ordinis publicè revocanda, & abjuranda.

II. Articulus, Parochianus confeſſus dictis Fratribus, ſatisfecit decretali *Omnis utriuſque ſexus. de Pœnit. & remiſ.* Nec tenetur confiteri proprio ſuo Curato ſemel in anno, nec ab eo petere licentiam. HÆC PROPOSITIO, ut jacet, eſt ſcandaloſa, & Juri communi contraria; & pro ſubditorum ad Prælatos debitæ obedientiæ & reverentiæ obſervantia, publicè revocanda.

III. Articulus. Si Curatus recuſet Sacramentum Euchariſtiæ miniſtrare Parochiano eiſdem Fratribus ſic confeſſo, veniat ille Parochianus ad Fratrem qui eum audivit, & ipſe ſibi adminiſtrabit. HÆC PROPOSITIO in forma in qua jacet eſt falſa, & de hæreſi vehementer ſuſpecta, Juri communi contraria, & publicè revocanda.

IV. Articulus. Curatus Parochialis nihil debet recipere à Parochianis ſuis pro Confeſſione & Sacramentorum adminiſtratione, ſecus eſt de Mendicantibus. HÆC PROPOSITIO eſt contra diſpoſitionem Juris Naturalis & Divini expreſſam; Ideo falſa, & notoriè hæretica.

V. Articulus. Curatus aſſerens Parochianos ſuos obligari ut ſibi confiteantur ſemel in anno ſub pœna peccati mortalis, eſt excommunicatus, & ſi celebret Irregularitatem incurrit. HÆC PROPOSITIO eſt falſa & injurioſa.

VI. Articulus. Faciens celebrare Miſſam per Sacerdotem tenentem ſecum mulierem ſuſpectam, ſeu alias mali regiminis, peccat mortaliter. HÆC PROPOSITIO quia indeterminatè loquitur eſt dubia, temeraria, & nullomodo populo prædicanda.

VII. Articulus. Fratres prædicti non tenentur ad ſolutionem Quartæ, de qua in Clementina *Dudum. de ſepulturis.* HÆC PROPOSITIO eſt Juri communi contraria.

VIII. Articulus. Papa poſſet totum Jus Canonicum deſtruere, & novum conſtruere. HÆC PROPOSITIO eſt ſcandaloſa, blaſphematoria, notoriè hæretica, & erronea.

Digitized by Google

IX. Articulus. Aliqui Sancti ſunt furioſi, gallicè *enragez*. HÆC PROPOSITIO eſt ſcandaloſa, blaſphematoria, & piarum aurium offenſiva.

X. Articulus. Animæ in Purgatorio exiſtentes ſunt de juriſdictione Papæ, & ſi vellet poſſet totum Purgatorium evacuare. HÆC PROPOSITIO in ſe eſt dubia, & ad mentem aſſerentis per modum Iuriſdictionis, & ordinariæ Poteſtatis, de falſitate ſuſpecta, & ſcandaloſa, & nullatenus populo publicè prædicanda.

XI. Articulus. Papa poſſet ab uno Eccleſiaſtico tollere medietatem redditGuum Beneficiorum ſuorum, & uni alteri dare, non exprimendo aliquam cauſam. HÆC PROPOSITIO eſt periculoſa, & nullo modo prædicanda, ut jacet.

XII. Articulus. Quicumque contradicit voluntati Papæ paganizat, & ſententiam Excommunicationis incurrit (ipſo facto): & à nullo Papa reprehendi poteſt niſi in materia hæreſis: HÆC PROPOSITIO eſt falſa, ſcandaloſa, & ſapiens hæreſim manifeſtam.

XIII. Articulus. Bulla per Papam modernum eiſdem Fratribus conceſſa, fuit Pariſiis prædicata, & per Univerſitatem Pariſienſem approbata, & qui eidem contradicit, ſententiam Excommunicationis incurrit ipſo facto. HÆC PROPOSITIO eſt falſa, & mendacium manifeſtum continens.

XIV. Articulus. Dictus Frater Joannes Angeli omnes & ſingulos Articulos ſupradictos pluries aſſeruit fore veros, & eoſdem ſuſtinere velle Pariſiis, & ubicunque terrarum uſque ad ignem, & illos nunquam revocare; dicens ſe non eſſe de numero Prædicatorum qui ſe revocant. HOC DICTUM, eſt hominis protervi, & pertinacis, & ſufficiens ad procedendum contra eum judicialiter, tanquam contrà vehementer de hæreſi ſuſpectum.

DECLARAT etiam præfata Alma Theologorum Facultas, quod prædictorum Articulorum qualificatio, nullomodo derogat, nec præjudicat Clementinæ *Dudum. de ſepulturis.* De qua quidem qualificatione, omnibuſque præmiſſis, egregii & Doctiſſimi Viri Magiſtri Joannes Roerii Sacræ Theologiæ Profeſſor, Canonicus prædictæ Eccleſiæ, Tornacenſis, tam ſuo quàm præfati Capituli nominibus, nonnullique etiam Doctores & Magiſtri in dicta Congregatione, & Joannes Paruy, *alias* Laurentii in Artibus Magiſter, in Jure Canonico Licentiatus, Hoſpitalarius & Canonicus præfatæ Eccleſiæ Tornacenſis, tam ſuo quàm præfati Capituli nominibus; nonnulli etiam

etiam Doctores & Magiſtri in dicta Congregatione exiſtentes, petierunt ſibi & eorum cuilibet fieri atque tradi Publicum Inſtrumentum, ſeu Publica Inſtrumenta, unum aut plura, per me Notarium publicum ſubſcriptum. ACTA FUERUNT HÆC Pariſiis in loco ſupradicto Sancti Mathurini, ſub Anno, Indictione, die, menſe & Pontificatu prædictis: Præſentibus ad hæc egregiis & Doctiſſimis Viris Magiſtris Antonio Urſi, Johanne de Hallies, Laurentio de Colonia, Guillelmo Houppelande, Jacobo l'Huillier, Reverendo in Chriſto Patre Domino Joanne Abbate Regalis montis, Reverendo etiam Patre Domino Joanne Abbate Caroliloci Ordinis Ciſtercienſis, Stephano Gervaſi, Joanne de Touques, Joanne Quentin Sacræ Theologiæ Profeſſoribus; necnon quamplurimis aliis in magno numero, tam Secularibus quàm Religioſis etiam Sacræ Theologiæ Profeſſoribus, Teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter, & rogatis. ET ego Henricus Alexandri Presbyter, in Jure Canonico Baccalaureus publicus, auctoritate Apoſtolicâ & Imperiali auctoritatibus, ac venerandæ Curiæ Conſervationis Privilegiorum famoſiſſimi Studii Pariſienſis juratus Notarius, prædictæque Almæ Theologiæ Facultatis Scriba: quia prædictorum Articulorum & Informationis pro parte Capituli Tornacenſis ſupradictæ Almæ Theologiæ Facultati, præſentationi & exhibitioni, prædictorumque Articulorum examinationi & qualificationi, cæteriſque præmiſſis omnibus, & ſingulis, dum ſic ut ſuprà ſcribuntur, & per præfatos Decanum & Facultatem agerentur & fierent, unà cum prænominatis Teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi: IDCIRCO huic Inſtrumento Publico alterius manu fideliter ſcripto, Signum meum publicum conſuetum appoſui: IN FIDEM & teſtimonium præmiſſorum requiſitus & rogatus. ſic ſignatum, H. ALEXANDRI.

Quartum Decretum ex eodem Codice excerptum eſt, fol. Centeſimo quinquageſimo ſexto verſo, & Centeſimo quinquageſimo ſeptimo recto: continetque Reſponſionem Carolo VIII. Regi Chriſtianiſſimo factam, cum Eccleſiæ ſerio reformandæ rationem iniret, poſtquam ex Italica expeditione victor rediit.

ANno Domini M. CCCC. XCVII. die undecima menſis Januarii, Sacratiſſima Theologorum Facultas Almæ Matris Univerſitatis Pariſienſis congregata fuit apud Sanctum Mathurinum, pro terminandis

nandis quibuſdam Quæſtionibus à Domino noſtro Rege ad ſe tranſmiſſis, ſuper quibus jamdudum fuerant dati duodecim Deputati ex Magiſtris noſtris, diu quoque & per plures dies continuè, per dictos Deputatos & alios fuerat diſputatum ſuper his: quibus Deputatis auditis, & conſequenter omnium Doctorum Regentium & Magiſtrorum accepta uniformi deliberatione, & Concluſione, FUIT PER DICTAM FACULTATEM concorditer reſponſum ad dictas Propoſitiones affirmativè, videlicet ad Primam qua quærebatur: *A ſçavoir-mon ſi le Pape eſt tenu de dix ans en dix ans aſſembler le Sainct Concile repreſentant l'Egliſe Univerſelle, & meſmement de preſent, conſideré le deſordre qui eſt tout notoire en l'Egliſe*, tàm in capite quàm in membris. ET RESPONSUM EST, Quod Summus Pontifex & Pater Sanctiſſimus tenetur de decennio in decennium congregare Generale Concilium Univerſalem Eccleſiam repræſentans, & maxime nunc, cum tanta ſit deordinatio in Eccleſia, tam in capitibus quam in membris, quæ cunctis notoria eſt.

Ad Secundam qua quærebatur: *Et en cas de urgente neceſſité, comme de preſent, ou quand dix ans ſont paſſez apres le dernier Concile, ſi le Pape eſt prié & ſommé de ce faire, & s'il eſt negligent ou differe, à ſçavoir-mon ſi les Princes, tant Eccleſiaſtiques que Seculiers, & autres parties de l'Egliſe, ſe peuvent aſſembler de ſoy-meſme, & s'ils feront le Sainct Concile repreſentant l'Egliſe Univerſelle, ſans eſtre par le Pape aſſemblez.* DICTUM EST determinativè, Quod ſi tempore urgentis neceſſitatis, ſicut nunc, vel poſt decem annos ab ultimo celebrato Concilio, dictus Summus Pontifex rogatus fuerit, requiſitus, ſummatus, & monitus, de ſic congregando dictum Concilium, ut ſupra, & facere recuſaverit, & neglexerit, vel diſtulerit: tunc Principes tam Eccleſiaſtici quam Seculares, & Partes Eccleſiæ notabiles, poſſunt ſe congregare, ſine hoc quod per dictum Summum Pontificem congregetur dictum Concilium Eccleſiam Univerſalem repræſentans.

Ad Tertiam qua quærebatur: *Si en cas de urgente neceſſité comme de preſent, ou apres dix ans paſſez, comme deſſus, une grande & notable partie de la Chreſtienté, comme le Royaume de France, ou le Roy repreſentant iceluy, prie, ſomme, & admoneſte le Pape & les autres Parties de ſoy aſſembler & pourvoir à la neceſſité de l'Egliſe; & les autres Parties, ou aucunes d'elles ſont negligentes, refuſantes, ou dilayantes, d'y venir, Aſçavoir-mon ſi ceux qui ſe trouveront, pourront celebrer ledict Concile ſans les autres, & pourvoir à la neceſſité de l'Egliſe.* DIXIT ET DEFINIVIT

NIVIT prædicta Facultas, Quod tempore urgentis neceſſitatis ut nunc, vel poſt decennium ab ultimo celebrato Concilio, ut ſuprà dictum eſt, poſtquam aliqua bona magna pars & notabilis Chriſtianitatis, quemadmodum Regnum Franciæ, vel Rex Chriſtianiſſimus ipſius vices gerens, rogaverit, ſummaverit, & exhortatus fuerit dictum Summum Pontificem, cæteraſque Partes Eccleſiæ, de congregando dictum Concilium, & ad ipſum conveniendo, & de providendo neceſſitati Eccleſiæ; ipſe verò Pontifex vel aliquæ prædictarum Partium, fuerint recuſantes, negligentes, vel differentes de veniendo ad dictum Concilium; Nihilominus illi qui aderunt & comparebunt, poterunt ſine aliis non comparentibus, dictum Concilium celebrare, & neceſſitati Eccleſiæ providere. Actum anno & die prædictis.

Quæ Reſponſio, aperte declarat quidnam Pariſienſes Theologi, conformiter ad Conſtantienſis & Baſileenſis Synodi decreta de Authoritate Concilii ſupra Papam, & de Regum Chriſtianorum Poteſtate in Conciliis indicendis, & congregandis tum temporis ſentirent, atque docerent. Porro, ne aliquid eorum quæ in Prima editione libelli de Eccleſiaſtica & Politica Poteſtate continebantur, in hac Demonſtratione deſiderari poſſit, eam Cenſurâ Facultatis Pariſienſis, adverſus Myſterium iniquitatis Philippi Mornæi ſic concludam.

SUbſcriptas Propoſitiones predicavit Claudius Cognati Ordinis Fratrum Predicatorum, ad Parochialem Eccleſiam ſancti Salvatoris Belvacenſis, anno 1516. quas ad inſtantiam R. Patris D. Ludovici de Villers alias l'Iſteadam, tunc Epiſcopi Belvacenſis Facultas Theologiæ Univerſitatis Pariſienſis, modo ſequenti poſtea qualificavit, & hujuſmodi qualificationes declaravit & predicavit Magiſter Joannes de Quercu, Diœceſis Sueſſionenſis Doctor Theologus, in die Feſto Joannis Baptiſtæ, anno immediatè ſequenti, Proceſſione Generali Cleri & populi Belvacenſis, apud Sanctum Michaelem, Collegiatam Eccleſiam Civitatis Belvacenſis congregata, predicto R. Patre præſente, quas quidem & earumdem qualificationes approbavit juxta precedenteque dicti de Quercu, predicationem in die Feſto B. Matthæi Apoſtoli immediatè ſequenti, & eodem anno in Prædicatione per eum facta in Curia Epiſcopali præfati R. Patris apud Belvacum, Proceſſione generali totius Cleri & populi Belvacenſis tunc celebrata in Civitate Belvacenſi.

Se-

Sequitur prima Propoſitio.

TOy qui és marié à la fille ou fils d'un Preſtre, qui n'a autre choſe que le patrimoine de l'Egliſe: & il t'a donné cent ou deux cens francs en mariage: Tu és damné & tes enfans, & les enfans de tes enfans, ſi tu n'en fais reſtitution.

Qualificatio hujus Propoſitionis.

Iſta Propoſitio (ut jacet) & ita generaliter & indiſtinctè prolata, eſt falſa, temeraria, ſcandaloſa, piarum mentium turbativa, & publicè revocanda. Quoniam, & ſi incontinentiam Sacerdotum vehementer abhorreamus, & graviſſimè deteſtemur; Presbyterique incontinentes & concubinarii graviſſimè peccent, & Eccleſiam Dei multipliciter ſcandalizent, debeantque propterea per ſuos Superiores & Prelatos graviter puniri; ſi tamen contingat eos ex illicito vetitoque concubitu aliquos liberos procreare, poſſunt illis de bonis Eccleſiæ aliquid moderatè dare & elargiri.

Secunda Propoſitio.

Un fils legitime ſuccedant aux biens paternels meubles ou immeubles, ignorant comment ſes parens ont acqueſtes leſdits biens, eſt obligé de s'en enquerir & informer comment ils ont eſté acquis bien ou mal ſur peine de damnation.

Qualificatio.

Iſta Propoſitio ita indiſtinctè (ut ſcribitur) dicta, eſt temerariè aſſerta, conſcientiarum inquietiva, & multorum ſcrupulorum generativa: Ideò non prædicanda ſed revocanda; propterea ad pacandas fidelium mentes, & extinguendos conſcientiarum ſcrupulos; Dicit Facultas, quod filius legitimus ſuccedens patri in bonis paternis habens bonam fidem & contra quem non laborat fama ab honeſtis perſonis exorta, quod talia bona fuerunt malè acquiſita, nec eſt inquietatus ſuper illis, non tenetur inquirere.

Tertia Propoſitio.

Les Freres Preſcheurs & Mineurs preſentez à l'Eveſque, ſoit admis ou non par iceluy, ſont les propres Preſtres, & vrays Curez: & ſont à preferer aux Curez parroiſſiaux: Car ils ont leurs facultez & inſtitutions du Pape par privileges, & les Curez l'ont par l'Eveſque tant ſeulement.

Qualificatio.

Quicquid ſit de prima parte propter æquivocationem hujus termini,* Proprii, *Dicit tamen Facultas, quod Propoſitio in ſe & quo ad omnes reliquas partes, & probationem partis ultimæ in qua dicitur, Quod Curati parrochiales habent ſuam facultatem & poteſtatem ab Epiſcopo duntaxat; eſt

eſt ſcandaloſa, in fide erronea, Ordinis Hierarchici deſtructiva, & pro conſervatione ejuſdem Ordinis publicè revocanda, & abjuranda.

Quarta Propoſitio.

Les dits Freres ont par privilege puiſſance d'abſoudre de pluſieurs cas, dequoy ne peuvent abſoudre les dits Curez.

Qualificatio.

Iſta Propoſitio cenſenda eſt falſa, & Juri communi contraria, ſcandaloſa, & ideo nullatenus prædicanda.

Quinta Propoſitio.

Quand aucun Parroiſſien ſe confeſſe aus dits Freres preſentez, il ſatisfait à la Decretalle *Omnis utriuſque ſexus. De Pœnitentia & remiſſ.* & n'eſt point tenu de ſe preſenter, ni confeſſer à ſon Curé parroiſſial, ne luy demander licence, jaçoit que ce ſoit pour la Confeſſion Paſchalle.

Qualificatio.

Iſta Propoſitio, ut jacet, eſt ſcandaloſa, & Juri communi contraria, & pro ſubditorum ad Prælatos debitæ obedientiæ & reverentiæ obſervantia, publicè revocanda.

Sexta Propoſitio.

Si un Curé refuſe d'adminiſtrer le Sacrement de l'Autel au Parroiſſien qui ſe Confeſſe aus dits Freres, vienne au Frere qui l'a oüy en Confeſſion, & ledit Frere luy adminiſtrera le Sacrement contre la volonté de ſon Curé.

Qualificatio.

Iſta Propoſitio in forma in qua jacet, eſt falſa & de hæreſi multum & vehementer ſuſpecta, Juri communi contraria & publicè revocanda.

Septima Propoſitio.

Le Curé parroiſſial qui preſche ou dit que ſes Paroiſſiens ſont obligez ſur peine d'excommuniement de ſe confeſſer à luy une fois l'An, eſt excommunié, & s'il celebre il encourt irregularité.

Qualificatio.

Iſta Propoſitio eſt falſa & injurioſa.

Octava Propoſitio.

Dit outre que les dits Freres ont une Bulle preſchée & publiée à Paris, & approuvée par l'Univerſité de Paris, par laquelle ils ont ledit Privilege.

Qualificatio.

Hæc Propoſitio eſt falſa & mendacium manifeſtum continens.

Digitized by Google

Nona Propoſitio.

Un Curé parroiſſial ne doit rien prendre de ſes Parroiſſiens pour oüir Confeſſion, ne pour adminiſtrer les Sacremens, & s'il en demande il eſt Symoniaque.

Qualificatio.

Hæc Propoſitio eſt contra diſpoſitionem Juris Naturalis & Divini expreſſam, ideo falſa & notoriè hæretica.

Decima Propoſitio.

Les parroiſſiens ne ſont point obligez bailler aucune choſe aus dits Curez parroiſſiaux, ni à leurs Vicaires pour les adminiſtrations des Sacremens, & s'ils en baillent ils pechent.

Qualificatio.

Hæc Propoſitio ita indiſtinctè prolata in ſenſu in quo communiter accipitur, eſt falſa, temerariè aſſerta, ſcandaloſa, quia retractiva ſubditorum ab iis ad quæ obligantur, & ut talis revocanda.

Undecima Propoſitio.

Et pource, bonnes gens je vous Conſeille que ne leur bailliez plus rien pour les dits Sacremens afin qu'ils ne ſoient plus ſi envieux de vous confeſſer eux mêmes par leurs, & par ce moyen ils ne vous empeſcheront plus d'aller à confeſſe aus dits Freres Preſcheurs.

Qualificatio.

Iſtud Conſilium eſt iniquum, ſeditioſum, ſcandaloſum, Presbyteris parrochialibus injurioſum, publicè reparandum.

Declarat etiam ſacra Facultas Theologorum Pariſienſium quod prædictorum Articulorum Qualificatio nullomodo derogat nec præjudicat Clementinæ, Dudum de Sepulturis.

Hæc Cenſura legitur im memorato Codice pergameni fol.

Finis Libri primi.

VIN-

ANT 1317232

Digitized by Google